

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української й іноземної філології та журналістики
Кафедра англійської філології та світової літератури
імені професора Олега Мішукова

**Вербалізація концепту КОХАННЯ в сучасному англійськомовному
пісенному дискурсі**

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконав: здобувачка

Спеціальності 035 Філологія

Освітньо-професійної (наукової) програми

Філологія (германські мови та літератури

(переклад включно))

Гараненко Анастасія Миколаївна

Керівник: к. філол. н., доц. Французова К.С.

Рецензент: к. філол. н., доц. Ковбасюк Л.А.

Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Вивчення ключових понять, релевантних для дослідження: теоретичний аспект	7
1.1. Поняття «дискурс» у сучасних лінгвістичних дослідженнях.....	7
1.2. Концепт як основне поняття когнітивної лінгвістики.....	9
1.3. Підходи до вивчення поняття «концепт», його види та класифікації.....	16
РОЗДІЛ 2. Особливості актуалізації концепту «КОХАННЯ» в англійськомовних піснях	23
2.1. Концепт КОХАННЯ у текстах пісенного дискурсу як предмет лінгвістичного аналізу.....	23
2.2. Дослідження концепту «КОХАННЯ» та його основних компонентів.....	25
2.3. Концепт “КОХАННЯ” в англійськомовних піснях, його ознаки та засоби вербалізації.....	35
ВИСНОВКИ	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41

ВСТУП

Поняття «кохання» є предметом вивчення багатьох наук таких, як філософія, релігієзнавство, етика, естетика, література, критика, історія мистецтво, соціологія, антропологія, політологія та багато інших. Досліджуване поняття є дискусійним об'єктом лінгвістичних досліджень, оскільки любов у сфері європейських мов і культур є, насамперед, явищем словесної культури, воно пов'язане зі словесним вираженням, яке безпосередньо відображається у літературному полі та побуті.

Одним з найдавніших у творчій спадщині будь-якого народу виокремлюється образ мови кохання, з яким, насамперед, асоціюється термін «словесне вираження», тобто таке, яке може відображати певні почуття і емоції вербально.

Пісенний жанр дуже популярний у суспільстві. Пісня суттєво впливає на людей. Пісня нашого часу відображає емоції, стани, переживання, життєві цінності, соціальні стереотипи людства.

Ретельно вивчаються у сучасних лінгвістичних дослідженнях тільки окремі параметри дослідження концепту КОХАННЯ: вивчення концепту КОХАННЯ (Огарс А.), дослідження концепту КОХАННЯ у пісенному дискурсі (Мензаїрова К.), особливості репрезентації любові на фразеологічному рівні різних мов (Воркачов С. [9]), дослідження концептів у сучасній лінгвістиці (Касьянс Л.). Вивченням концепту, його вербалізацією займались Безугла Л. Р. [4], Жаботинська С. А. [12], Карасик В. І. [17; 18], Кубрякова Є. С. [24; 25], Полюжин М. [30; 31], Селіванова О. [34], Французова К. С. [38; 39; 40; 41; 44]. Дослідженням дискурсу займалися Николаева Т.М. [23], Борботько В.Г. [5], Гийому Ж., Мальдидье Д. [9], Орлов Г.О. [24], Ван Дейк Т.А. [6; 7], Дем'янков В.З. [10], Степанов Ю.С. [30] та інші.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи зумовлена тим, що сучасні лінгвістичні студії спрямовані на вивчення концепту КОХАННЯ.

Дослідження цього концепту у пісенному дискурсі дозволить описати певні особливості його вербалізації в англійській мові.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційну роботу виконано у руслі наукової теми кафедри англійської філології та світової літератури ім. професора О. Мішукова факультету української й іноземної філології та журналістики “Вплив лінгвальних та екстралінгвальних чинників на формування фахівця з іноземних мов в сучасному мультикультурному просторі” (№ держреєстрації 0117U003763).

Метою даного дослідження є виявлення особливостей вербалізації концепту КОХАННЯ у дискурсі англійськомовних пісень.

Дана мета зумовлює вирішення таких **завдань**:

- визначити поняття «дискурс» та «пісенний дискурс»;
- надати обґрунтування концепту як основному поняттю когнітивної лінгвістики;
- дослідити підходи до вивчення поняття «концепт», його види та класифікації;
- вивчити концепт КОХАННЯ у текстах пісенного дискурсу та його основні компоненти;
- дослідити ознаки концепту “КОХАННЯ” в англійськомовних піснях та засоби його вербалізації.

Об'єктом вивчення даної кваліфікаційної роботи є дослідження концепту КОХАННЯ / LOVE у текстах англійськомовних пісень.

Предмет дослідження становлять мовні засоби вираження концепту КОХАННЯ у сучасному англійському пісенному дискурсі.

Матеріалом даного дослідження слугують сучасні англійськомовні пісні різного жанру.

Мета та завдання роботи зумовили використання наступних **методів дослідження**: *дефінітивний* – для надання визначень та обґрунтування

ключових понять кваліфікаційної роботи; *перекладознавчо-зіставний* – для аналізу оригінальних та перекладених текстів пісень; *лексико-семантичний* – для вивчення значень лексичних одиниць, які актуалізують концепт КОХАННЯ; *концептуальний аналіз* – для вивчення вербалізації досліджування концепту.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає у тому, що 1) досліджено поняття «англійськомовний пісенний дискурс» та 2) визначено основні особливості вербалізації концепту КОХАННЯ в сучасних англійськомовних піснях.

Практична цінність даного дослідження зумовлюється тим, що матеріали та результати роботи застосувати для подальшого вивчення концептів, специфіки їх вербалізації у різних дискурсах, у викладанні дисциплін «Вступ до мовознавства», «Вступ до перекладознавства», «Теорія і практика перекладу», «Лексикологія англійської мови», «Стилістика англійської мови», спецкурсів із дослідження концептів, а також стати у нагоді здобувачам ступеня вищої освіти при написанні кваліфікаційних робіт (проектів) рівня «бакалавр» та «магістр».

Апробація результатів дослідження. Результати роботи обговорювалися під час попереднього захисту кваліфікаційних робіт кафедри англійської філології та світової літератури ім. проф. О. Мішукова Херсонського державного університету. Також певні результати дослідження пройшли апробацію на XI Міжнародній науково-практичній конференції “Modern Aspects of Science and Practice” (30 листопада – 3 грудня 2021 р., Мельбурн, Австралія) (тема доповіді: “Features of Verbalization of the Concept of LOVE in Modern English Song Lyrics”).

Публікації. Ключові положення дослідження висвітлено у двох публікаціях (в одноосібній науковій статті та тезах):

1. Garanenko A. M. Approaches to the Study of the Concept, its Types and Classification // *Магістерські студії*. Альманах. Вип. 22. Херсон. ХДУ, 2022. С. 29-30.
2. Garanenko A. M. Features of Verbalization of the Concept of LOVE in Modern English Song Lyrics. The XI International Scientific and Practical Conference “Modern Aspects of Science and Practice”, November 30 – December 03, 2021. Melbourne. Australia. P. 434–435.

РОЗДІЛ 1

ВИВЧЕННЯ КЛЮЧОВИХ ПОНЯТЬ, РЕЛЕВАНТНИХ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

1.1. Поняття «дискурс» у сучасних лінгвістичних дослідженнях

Поняття «дискурс» давно утвердилося у науці, і, на перший погляд немає потреби обґрунтовувати правомірність його використання. Використання поняття у галузях із суттєво різними предметами дослідження призвело до різних тлумачень цього терміну. Частотність його використання призвела до «моди» на дискурс як колективного наслідування новинок, і почала замінювати раніше усталені поняття й терміни у лінгвістиці. Проте слід зазначити, що дискурс цілком слушно зайняв сформовану нішу в термінології, отримав власне визначення і, насамперед, дав змогу розширити можливості лінгвістичного аналізу [12].

В сучасній лінгвістиці поняття «дискурс» асоціюється із такими поняттями, як текст, мова, висловлювання, мовна діяльність, діалог, монолог, ситуація спілкування. Це з одного боку, веде до розуміння того, до якого ряду явищ належить дискурс тощо, з іншого боку – це створює хибне враження про тотожність цих явищ. Зараз функціонально-комунікативний підхід розглядає дискурс як суттєву форму повсякденної людської практики та характеризує його як складний комунікаційний феномен, який, окрім тексту, включає також немовні фактори (пізнання світу, думки, установки, цілі, адресат), які необхідні для розуміння тексту.

Визначення терміну «дискурс» створює значні труднощі, оскільки він затребуваний у кількох наукових дисциплінах, у таких як соціологія, соціолінгвістика, етнографія, лінгвістика, літературознавство, когнітивна психологія тощо. Саме багатозначність терміна «дискурс» та його використання у різних галузях гуманітарних наук зумовлює різні підходи до тлумачення значення та сутності цього терміну.

У сучасній лінгвістиці дискурс трактується неоднозначно. У визначенні дискурсу можна виділити декілька підходів.

Комунікативний (функціональний) підхід. Дискурс як вербальна комунікація (мова, використання і функціонування мови), діалог, розмова, тобто форма діалогічного спілкування, або як мовлення з позиції мовця. У рамках комунікативного підходу термін «дискурс» трактується як «певна символічна структура, яка за своїми суб'єктом, об'єктом, місцем, часом, умовами створення (продукування) робить його дискурсом [17, с. 5]».

Структурно-синтаксичний підхід розглядає дискурс, як фрагмент тексту, утворення над рівнем речення (перифразована єдність, складна синтаксична одиниця, абзац). Дискурс розуміється як два або більше висловлювань, які перебувають у семантичному відношенні одне з одним, тоді як кон'юнкція вважається однією з головних ознак дискурсу [17, с. 5].

Структуралістичний підхід вивчає дискурс, як позатекстову організація розмовного мовлення, яке характеризується нечіткими поділами на частини, домінуванням асоціативних зв'язків, спонтанністю, ситуативністю, високою контекстуальністю та стилістичною специфічністю [17, с. 5].

Соціопрагматичний підхід. Дискурс як текст, занурений у комунікаційну ситуацію, у життя або як соціально чи ідеологічно обмежена форма висловлювання, можливо, як «мова у мові», але представлена як конкретна соціальна даність, яка має власні тексти [17, с. 5].

Така класифікація дозволяє зрозуміти, що дискурс має потрійну природу: одна сторона орієнтована на прагматику, типові ситуації спілкування, інша – на процеси, що відбуваються у свідомості учасників комунікації, та на особливості дискурсу. Їхня свідомість, по-третє, після самого тексту.

Степанов Ю. С. зв'язує дискурс із поняттями альтернативного факту, світу і причинності. Вчений надає широке лінгво-філософське пояснення

дискурсу (як «мови в мові»), у вигляді особливої соціальної даності. У той же час дискурс не може бути зведений до граматики, стилю або лексики як просто мова. Він «існує, перш за все, і головним чином в текстах, але таких, за якими постає специфічна граматика, специфічний вокабуляр певні правила слововживання та синтаксису, певна семантика, зрештою – особливий світ» [35, с. 45]. Хоча Степанов Ю. С. стверджує про існування дискурсу у текстах, але його бачення дискурсу як поняття особливого, можливого світу виводить дискурс за рамки тексту [35, с. 45].

Отже, дослідивши вищенаведені дефініції поняття «дискурс», можна вважати, що даний термін є близьким за змістом до поняття «текст», однак він підкреслює динамічний, тобто який розгортається в часі сутність мовного спілкування. Навпаки, текст розуміється переважно як статичний об'єкт – результат мовної діяльності. Певні дослідники трактують дискурс який такий, що включає у себе одночасно два компоненти – і динамічний процес мовної діяльності, вписаної у його соціальний контекст і його результат (текст).

1.2. Концепт як основне поняття когнітивної лінгвістики

Когнітивна лінгвістика (від англійського слова *cognition* «знання», «когнітивні здібності») – розділ мовознавства, що досліджує функціонування мови як когнітивної, тобто виду пізнавальної діяльності, і вивчає когнітивні механізми та структури людської свідомості за допомогою мови та явища. Початок когнітивної лінгвістики пов'язують із симпозиумом у Німеччині у Луїсбурзькому університеті, організованим Р. Дірвенсом у 1989 р. Когнітивна лінгвістика є частиною когнітивної науки. 1956 рік вважається датою народження когнітивної науки, її основоположником називають Дж. Міллера, а основною гіпотезою є те, що

процеси мислення можна інтерпретувати як процеси обробки та перетворення ментальних уявлень. Метою когнітивних досліджень є створення цілісної картини процесів мислення, інтелектуальної поведінки людини та мовлення. Когнітивній лінгвістиці належить пріоритетна роль у когнітивній науці, оскільки когнітивний підхід безпосередньо ототожнюється зі знанням через мову. Центром дослідження є людина, мовні здібності є частиною пізнавальної діяльності людини [19, с. 279].

Когнітивна лінгвістика є складовою частиною когнітології – науки про когнітивні процеси, що відбуваються у свідомості людини, які забезпечують оперативне мислення та пізнання світу. Когнітологія вивчає закономірності свідомості, пов'язані з когнітивними процесами, з отриманням, виробництвом, зберіганням, використанням, передачею знань людиною, з представленням знань і обробкою інформації, яка надходить до людини по різних каналах, з обробкою знання, з прийняттям рішень, з розумінням людського мовлення, логічним висновком, міркуванням та іншими видами пізнавальної діяльності. Вивчаючи розум і систему мозку, когнітивна наука розглядає розумну поведінку як тип обчислень. Існує навіть думка, що когнітивна парадигма може перерости у креативну, тобто креативну парадигму, яка використовуватиме когнітивні структури для створення нового знання [19, с. 281].

Пізнання є складною наукою. «Поєднайте логіку, лінгвістику, психологію та інформатику – і ви отримаєте когнітивну науку» [19, с. 281]. Як зазначив К. Стенінг, значення мови в когнітології надзвичайно велике, оскільки саме за допомогою мови можна об'єктивувати, тобто вербалізувати психічну (розумову) діяльність. З іншого боку, вивчення мови є непрямим способом вивчення пізнання, оскільки когнітивні та мовні структури перебувають у певному взаємозв'язку. Тому когнітивна лінгвістика стала провідною науковою дисципліною в когнітології. Вона вивчає, як мовні форми пов'язані зі структурами людських знань, і як вони представлені у людському розумі.

Предметом когнітивної лінгвістики є переважно проблема ролі мови у процесах пізнання та розуміння світу, його концептуалізації (процес концептуалізації орієнтований на розуміння отриманої інформації, формування сенсу об'єктивних понять та ієрархії понять), і категоризації (зведення явища, об'єкта, процесу у певну рубрику, категорію; формування і виділення самих категорій, тобто зовнішнього та внутрішнього світу людини й впорядковане представлення різноманітних явищ, зведення до меншої кількості категорій і асоціацій. Категоризація є важливим аспектом будь-якого підходу до мислення. «Кожна теорія мислення повинна базуватися на знанні категоризації» [16, с. 273]. Це проблема співвідношення концептуальних систем з мовними, образу наукового і буденного (повсякденного) світу з мовним.

Також варто звернути увагу на загальну спрямованість когнітивістів на вивчення мови стосовно людини: «Переваги когнітивної лінгвістики та когнітивного підходу до мови полягають у тому, що вони відкривають широкі перспективи для того, щоб побачити мову в усій її сутності. Різноманітні зв'язки з людиною, з її інтелектом і розумом, з усіма процесами мислення й пізнання, які вона здійснює, та в кінцевому підсумку з тими механізмами й структурами, які лежать в їхній основі [16, с. 273].

Кожен новий напрям у мовознавстві пов'язаний з новим методом вивчення мови. Щодо методу когнітивної лінгвістики немає однозначної думки. Крім того, невизначеність методу дослідження призвела до заперечення когнітивної лінгвістики як окремої лінгвістичної парадигми. Зокрема, В. Касевич стверджує, що «хоча внесок когнітивістів, наприклад у галузі семантики, є однозначно позитивним, вони створюють не новий об'єкт дослідження (точніше, предмет) і навіть не лінгвістичний метод» [16, с. 273]. О. Кубрякова вважає, що когнітивна лінгвістика розробила його метод, який включає «постійне співвіднесення мовних даних з іншими досвідними сенсомоторними даними на широкому культурному,

соціологічному, біологічному і – особливо – психологічному фоні», і що «метод когнітивної науки складається передусім з у спробі поєднати дані з різних наук, узгодити ці дані та знайти сенс у їхніх кореляціях і взаємозв'язках» [23].

Когнітивна лінгвістика є поліпарадигмальною наукою. Вона переймає досягнення всіх попередніх мовних парадигм і розвиває класичні проблеми мовних і мисленнєвих відносин, успадкованих від лінгвістики, а також від філософії, психології, але дивиться на них дещо інакше, у таких категоріях: знання, його мовні різновиди, лінгвістичні методи репрезентації знань, лінгвістичні процедури функціонування знань, психічні процеси у свідомості (такі як: пам'ять, міркування, прийняття рішень та ін.). Основною ідеєю когнітивної лінгвістики як новітнього напрямку є мовна здатність людини та частиною її когнітивних здібностей.

Для когнітивної лінгвістики характерні такі загальні напрямки, як експансіонізм (екскурс до інших наук), антропоцентризм (дослідження мови з метою пізнання її носія), функціоналізм (дослідження різноманіття функцій мови), пояснювальний характер (пояснення мовних явищ).

Когнітивну лінгвістику поділяють на такі три розділи:

- Когнітивна семантика

Під когнітивної семантикою розуміється «когнітивний підхід до класифікації концептів, а також аналіз організації концептуального простору у свідомості людини, де концептуальні структури розглядаються як носії базових знань про світ, а лексичне значення – як когнітивна категорія. «Семантика входить до кола екстралінгвістичних концептів, а саме такі концепти виникають у когнітивній семантиці» [23, с. 90].

- Когнітивна граматики

Займається синтаксисом, морфологією та іншими розділами лінгвістики, пов'язаними з граматиною. Когнітивна граматики

інтерпретується з двох сторін: по-перше, це «граматичні концепції або моделі опису мови, які, як і вся когнітивна лінгвістика, орієнтовані на врахування когнітивні аспекти мовних явищ, тобто пояснення, пов'язані з когнітивними процесами, придбанням». світ і такі когнітивні феномени, як мислення, увага, пам'ять, тощо (Джекендофф Р., Лакофф Дж., Філмор К., Чайф У. [27; 37; 49; 50])»; по-друге, «особливий тип граматичного опису мови, у якому робиться спроба дати комбінований опис лексики і синтаксису, пропонуючи поняття знака (символу) для опису його структури (Р. Лангакер)» [24].

- Когнітивна фонологія

Головне завдання – виявити і пояснити, як організовуються знання про світ у свідомості людини, як формуються та закріплюються уявлення про світ. Тому вони дивляться на семантику і мовні проблеми у цілому – крізь призму споріднених із мовознавством наук – *герменевтика* (від грец. *hermeneutikos* «пояснення»: мистецтво тлумачення текстів, вчення про принципи їх тлумачення); *гештальтпсихологія* (одна з основних зарубіжних, переважно німецьких, психологічних шкіл першої половини ХХ століття, яка відстоювала принцип цілісності (гештальту) як основи дослідження складних психічних явищ); *когнітивна психологія* (одна з переважно американських галузей психології, яка вважає всі психічні процеси опосередкуванням когнітивних (когнітивних) факторів тощо).

Такий симбіоз різних наук у вивченні мовних явищ, з одного боку, підтримує їх всебічне вивчення, з іншого боку, веде до втрати мовознавством як наукою самостійності [20].

Термін «концепт» – дуже розпливчастий термін. До прикладів визначення можна віднести:

- Концепт – інноваційна ідея, яка містить творчий зміст; продукт, який демонструє цю ідею, називається концептуальним продуктом, тобто

одноразовою моделлю, виготовленою виробником для публічного показу (концепт-кар);

- концепт у філософії та лінгвістиці – значення концепту, семантичне значення слова (персонажа). Воно відрізняється від самого символу та його об'єктивного значення (позначення, обсягу поняття). Воно ототожнюється з концептом і означальним;

- концепт (філологія) – усталена мова або авторський задум, що має традиційне вираження; те саме, що мотив;

- концепт (*conchetto, concept*) – художній прийом концептуалізму (косептизму, концетизму);

- концепт – твір концептуального мистецтва. У концептуально-орієнтованому програмуванні концепція складається з одного класу об'єктів і одного еталонного класу;

- концептуальне мистецтво – це художній рух, покликаний представляти лише ідею, а не форму чи зовнішні атрибути;

- соціальна концепція або соціальний конструкт – це продукт певної культури чи суспільства, який існує лише тому, що люди погоджуються діяти так, ніби воно існує, або погоджуються дотримуватися певних загальноприйнятих правил [22].

Основним семантичним терміном у когнітивній лінгвістиці є «концепт», і саме це найбільше відрізняє когнітивну лінгвістику від інших напрямів семантичних досліджень (логічних, структурних тощо). У наші дні термін «концепт» широко використовується у багатьох галузях гуманітарних наук: літературі, філософії, лінгвістиці, психології, культурології. Цей термін має багато визначень, оскільки термін «концепт» є одним із основних у дослідженні етнолінгвістичної картини світу як варіанту плану змісту [21].

На думку О. С. Кубрякової, термін «концепт» є загальним, він «охоплює» предметні галузі кількох наукових галузей: насамперед

когнітивної психології та когнітивної лінгвістики, які займаються проблемами мислення та пізнання, зберігання та обробки [25].

Концепт – це термін, який є засобом пояснення ментальних або психічних ресурсів нашої свідомості та структури інформації, яка відображає людські знання та досвід; одиниця оперативної пам'яті, ментальний лексикон, понятійна система та мова мозку (*lingua mentalis*), загальна картина світу, відображена в психіці людини. Поняття виникають у процесі створення інформації про об'єкти та їх властивості, причому ця інформація може містити як дані про об'єктивний стан справ у світі, так і дані про вигадані світи та можливий стан справ у цих світах. Це дані про те, що індивід знає, приймає, думає, уявляє про об'єкти світу. Вони дають змогу зберігати знання про світ і є основними елементами концептуальної системи, що сприяють обробці суб'єктивного досвіду, зводять інформацію до певних категорій і класів, створених суспільством. Без універсальних базових категорій людської свідомості людина не може мислити світ (думати про світ) і створювати певну модель світу, створювати певний його образ [21, с. 90]. Вивчаючи дане поняття, враховуючи його семантичні властивості, необхідно включати й інші поняття, що мають подібне чи протилежне значення.

Таким чином, відбувається входження у когнітивну семантику, яка використовує семантичні поля. Будь-яку одиницю мисленнєвої діяльності С. А. Жаботинська вважає поняттям, яке може мати або не мати чіткої логічної форми [15]. Представниками когнітивного підходу в семантиці є насамперед американські вчені Дж. Лакофф, Р. Лангакер, Р. Джекендофф, Ч. Філмор, Л. Талмі, А. Голдберг, Дж. Тейлор, Дж. Фоконьє, Б. Рудзка-Остін, А. Ченкі та ін. Широко відомою є праця Р. Джекендофа «Семантика і когнітивна діяльність», у якій обґрунтовано співвідношення семантики та психології. Зокрема, це доводить, що при сприйнятті мовлення людина використовує одні й ті ж самі механізми, що й при сприйнятті в цілому (візуальне, сприйняття музики тощо) [15].

Предметом когнітивної семантики є диференціація різноманітних структур знань, встановлення загальних принципів їх формування, визначення ролі мови в їх представленні, розумінні та інтерпретації.

1.3. Підходи до вивчення поняття «концепт», його види та класифікації

У сучасному мовознавстві виділяють три основні підходи до вивчення терміна «концепт»:

- мовні навички

Прихильники підходу (О. Кубрякова та її школа) розуміють концепт як одиницю оперативної свідомості, що відображає факт дійсності. Підхід розглядає основні питання концептуалізації та категоризації, сутність і структуру концепту, типи концептів і способи представлення знань [30, с. 86].

Болдирєв М. стверджує, що концепт, сформований в процесі уявного конструювання предметів і явищ, відображає і як результати людської діяльності, так і наше уявлення про навколишній світ у формі одиниць знання «квантів».

- мови та культури

Представники другої течії (В. Лапін, Н. Арутюнова та ін.) вважають це поняття «культурним геном», що входить до складу «культурного генотипу», який більшою чи меншою мірою характеризується етносемантичною специфікою.

Лінгвокультурологічний підхід до розуміння терміна полягає у визнанні його основною одиницею культури, її фокусом. Ю.С. Степанов зазначає, що у структуру концепту входить фактор культури, приналежність до якої є вихідна форма(етимологія), зведена до основних ознак змісту оповідання; сучасні асоціації, оцінки і т. д. З точки зору наївного образу світу, який вивчає практична філософія, дослідники

висловлюють свої судження про такі поняття, як «ПРАВДА», «ДОЛЯ», «ДОБРО», «ЗЛО» та ін. Відомо, що побутова філософія базується на національних традиціях, фольклор, релігії, ідеології, легенди, міфи та забобони мовних спільнот.

- семантичний

Прихильники семантичного потоку (Т. Булигіна, М. Алефіренко) вважають концепт одиницею когнітивної семантики, метою якої є «вивчення не лише змісту мовних знаків, а й їх біотопу» [31, с. 86].

Лінгвокогнітивний та лінгвокультурологічний підходи до розуміння концепту не виключають один одного, оскільки розуміння концепту як ментального утворення у свідомості особистості входить у концептуальну сферу мовної спільноти, що є показником його рівня, його культурного розвитку. І навпаки, розгляд концепту як репрезентативного для культури є напрямком наукового дослідження від колективного досвіду до індивідуального. Іншими словами, ці підходи відрізняються своїми векторами до особистості: лінгвокогнітивний підхід – це напрямок розгляду, що йде від індивідуальної свідомості до культури, а лінгвокультурологічний – від культури до індивідуальної свідомості.

Перелічені області розгляду є методами дослідження, а не цілісними багатовимірними процесами. У більш широкому – мовно-когнітивному – термін розглядається як репрезентація тих семантичних знаків, якими людина оперує у процесі мислення, відображаючи зміст досвіду, «кванти» набутих нею структурованих знань. процес його пізнавальної діяльності. Тобто, поняття – це ідеальні утворення, які формуються в свідомості людини, по-перше, на основі її безпосереднього чуттєвого досвіду, сприйняття світу за допомогою органів чуття; по-друге, дії особи, спрямованої на виконання завдання у межах її суб'єктної діяльності; по-третє, психічної взаємодії людини з іншими концептами, вже наявними в його свідомості, які можуть упорядкувати кілька нових; по-четверте, мовленнєвого спілкування (концепт може бути пояснений людині в

лінгвістичній формі, наприклад, в процесі навчання; по-п'яте, самостійного набуття комплексу знань про дійсність.

Концепт як психолінгвістичний феномен є проспективно-афективним утворенням динамічної природи, що спонтанно функціонує у пізнавальній діяльності індивіда та підкоряється законам психічного життя людини, внаслідок чого за рядом параметрів таке утворення відрізняється від понять й смислів як продуктів наукового опису. З цього випливає, що концепт – це кількість набутих знань про набір конкретних образів (візуальних, слухових, на смак, на дотик, запах), концептуальних (включаючи значення), прототипів, гештальтів, фреймів, сценаріїв й інших елементів у свідомості людини. Як лінгвістичне і культурне явище – це ціле, яке має на меті об'єднати наукові дослідження в єдине ціле у галузі культури, свідомості і лінгвістичних досліджень. Таке поняття у галузі культури є певним вираженням свідомості, зафіксованим у мові.

Іншими словами, лінгвістичний концепт культури як сукупності вербалізованого значення позначає мовний менталітет певного етносу, назва якого зазвичай збігається із домінантою певного ряду синонімів або ядром лексико-семантичного поля.

Головним у лінгвістичному підході до розуміння концепту є визнання його основною одиницею етнокультури. У цьому сенсі концепт відрізняється від інших сутностей, що вивчаються у лінгвістиці та культурології, своїм ментальним характером. Оскільки свідомість поєднує мову й культуру у своїй взаємодії, будь-яке лінгвістичне та культурне дослідження також є когнітивним. На думку Карасика В. І., це поняття є основною одиницею лінгвокультурології, де розглядається: «багатомірне семантичне утворення, у якому виділяються ціннісні, образні та концептуальні аспекти» [18].

Зі сказаного бачимо, що концепти – це ментальні одиниці, елементи свідомості, які виступають посередниками між культурами та мовою. Культурна інформація безпосередньо надходить у свідомість, де

фільтрується, обробляється, систематизується і створюється у вигляді концепту, у відповідь на вибір мовних засобів, що передають інформацію у конкретній ситуації спілкування для реалізації конкретної комунікаційної мети. Концепт як феномен культури є усним або письмовим репрезентантом типової ситуації, який охоплює початкові прояви культурних утворень, виражених предметним значенням слів для позначення різних сфер життя людини. Набір термінів може складатися з текстових та графічних зображень, навіть якщо вони не зводяться до певного зображення або підпису під ними [27].

Розглянемо класифікації концептів різних вчених:

3. Попова виділяє «концепти-ментальні образи», «концепти-схеми», «концепти-концепти», «концепти-фрейми», «концепти-сценарії», «гештальт» [32].

Концептуальні образи (психічні образи) – узагальнені чуттєво-зоріві образи предметів або явищ. Ці поняття у мові пов'язують певні лексичні одиниці семантики. Статичні уявлення і являють собою сукупність найбільш істотних ознак окремого предмета чи явища [32]. Концепти-ментальні образи являють собою когнітивні структури, що відображають зовнішні властивості об'єктів. Навколишня реальність – колірні палітри, спефічні конфігурації та інші зовнішні особливості [32].

Просторові графічні параметри з реальності, що відхиляються від їх специфічних характеристик, включаються у рубрику «концепт-схема» [33]. Ці поняття представлені узагальненою просторовою графікою або контурною схемою. Це гіперонім із послабленим образом – дерево (зоровим образом дерева взагалі є стовбур і крона); зображення річки як довжина, стрічка; схематичне зображення людини – голови, тулуба, рук і ніг. Щоб вказати на реальність існування цієї форми структурування знань, можна намалювати діаграми. Схема – це проміжний тип поняття між поданням і поняттям, певний етап у розвитку абстракції [33].

Поняття, що складається з найбільш загальних та суттєвих характеристик предмета чи явища, результат їхнього раціонального розгляду та осмислення. Наприклад, квадрат – це прямокутник з рівними сторонами, баобаб – це широколистяна рослина сімейства зонтичних.

Концепт вербалізується термінологічною лексикою, а також лексемами раціональної семантики, наприклад, клієнт, обвинувачений, суддя. Вона формується у мисленні як відображення науково-виробничої сфери (термінології) дійсності [33].

Каркасом понять є ментальна «голографія», ситуативно-об'ємне відображення фрагмента реальності [33]. Фрейм – це тривимірне зображення, набір стандартних знань про предмет або явище. Наприклад, поняття магазину включає компоненти – купівля, продаж, предмети, витрати, ціна і т. д. Приклади фреймів: ресторан, кінотеатр, поліклініка, лікарня [28]. Концепція сценарію поетапно відображає динаміку дій, зафіксовану у колективній пам'яті носіїв мови. Сценарій – стереотипні епізоди з ознаками руху й розвитку. Фактично це кадри, які розгортаються у просторі та у вигляді окремих епізодів, етапів й елементів. Наприклад: стадіон – це каркас, відвідування стадіон, реконструкція тощо. [36].

Гештальт – складна, інтегрована, функціональна психічна структура, яка організовує різноманіття окремих явищ у свідомості. Гештальт (термін австрійського мистецтвознавця кінця 19 століття Г. Еренфельса) – це цілісне зображення, яке поєднує у собі чуттєві й раціональні елементи, а також динамічні й статичні аспекти зображуваного предмета або явища [36].

С. Воркачов розрізняє автохтонні концепти, протоконцепти та метафізичні концепти [9].

Автохтонні терміни – це абстрактні значення конкретних мовних реалізацій, які характеризуються етнокультурними символами.

Протоконцепти або універсальні концепти є ментальними сутностями, абстрагованими від мовної реалізації. Загальнолюдські

поняття у науковій свідомості представлені у формі морально-етичного вираження: добро – зло, добро – зло – байдужість тощо [9].

Метафізичні поняття (душа, істина, свобода, щастя, кохання тощо) є ментальними сутностями з високим або крайнім ступенем абстрактності. Вони належить до невидимого світу духовних цінностей, зміст яких може бути представлений тільки через символ, тобто знак, який передбачає використання його образно-предметного змісту для вираження змісту абстрактного змісту [9].

С. Аскольдов-Алексеев поділяє поняття на пізнавальні та художні [2, с. 267]. Поєднуючи концепти репрезентації, почуттів, емоцій, художній концепт дає значно більше інформації, ніж пізнавальний [2]. Основними ознаками візуального концепту, не властивими когнітивному, є асоціативність, розкриття образів і різноманітних емоційних смислів, потяг до образів, здатність включати їх один в інший [2].

О. Селіванова вирізняє ідіоматичні концепти, загальні концепти, етноконцепти та універсальні концепти [34]. Ідіоматичні терміни властиві індивідуальній свідомості. Загальноприйняті терміни властиві певній групі (наприклад, науковцям певної професії). Етноконцепти властиві усім представникам етнічної спільноти. Універсальні концепти відомі всьому людству і представлені у різних мовах [34].

А. Вежбицька вводить терміни «поняття-мінімум» та «поняття-максимум» [52]. Мінімальний концепт – це неповне засвоєння носієм мови значення слова (значення відоме, але маргінальне у повсякденній практиці). Максимальний концепт – повне знання значення слова (носій мови розуміє значення слова та використовує його у мовленні). Концепт-мінімум є обов'язковим для всіх ораторів, це необхідний елемент успішної комунікації. Максимальний концепт – це якнайширший набір уявлень представників мовної спільноти. Частиною такого поняття є «енциклопедичний додаток», який розширює поняття-максимум за рахунок експертних знань [52].

О. Кубрякова поділяє поняття на прості та складні [31]. Прості поняття представлені одним словом. Складні поняття представлені словосполученням або реченням. Також виділяють первинні та вторинні терміни. Первинними є вихідні поняття, суть яких не піддається аналізу. Вторинні – поняття, похідні від первинних [36].

І. Стернін виділяє три види понять. Він позначає їх як однорівневі, багаторівневі та сегментовані [36]. Однорівневі – ті, що складаються тільки з основного шару (жовтий, зелений, солоний, ложка, чашка, тарілка тощо). У багаторівневих, крім базового шару, є також когнітивні шари, які відрізняються рівнем абстракції (наприклад, грамотність – основний шар: освічені люди. Когнітивні шари різного ступеня абстракції: читані та записувані, вміє ефективно спілкуватися і т. д.) [36]. Сегментний складається з основного шару, оточеного декількома сегментами (наприклад, поняття толерантності – базовий шар: толерантність, стриманість; сегменти: толерантність, наукова, побутова, адміністративна тощо).

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ АКТУАЛІЗАЦІ КОНЦЕПТУ «КОХАННЯ» В АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ПІСНЯХ

2.1. Концепт КОХАННЯ у текстах пісенного дискурсу як предмет лінгвістичного аналізу

У наш час пісенний дискурс привертає увагу як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Огляд сучасних джерел науки дав змогу виділити основні підходи до визначення терміну «мовлення пісень», охарактеризувати функції і жанрові особливості пісенних текстів. Лінгвіст Я. Плотніккіс розглядає дискурс англійських пісень як «збірка пісень англійських та американських авторів, різноманіття яких пов'язане з прагматичними, соціокультурними і психологічними особливостями як авторів, так і ситуацій викладу текстів пісень адресату».

На думку Л. Дуняшева, дискурс пісень – це текст пісень у цілому з контекстом їх створення й інтерпретації [13]. О. Шевченко та Т. Астафуров характеризують поняття «дискурс пісень» як синтез вербального і музичного компонентів. Науковці зазначають, що у дискурсі пісні текст пісні відіграє роль вербального коду, натомість невербальна частина представлена мелодійним компонентом, який надає пісні узагальненого характеру і дає змогу адресату зрозуміти пісню, відчувати емоційніше глибокий словесний зміст повідомлення [42, с. 242].

Структуруючи анровий простір англійськомовного пісенного тексту О. Шевченко у «Тематична своєрідність пісенних текстів як спосіб реалізації функцій пісенного дискурсу» виокремлює такі параметри: функціональний аспект, тематичну специфіку й належність до певної групи понять. Науковець виділяє три основні жанри пісень: рок, реп та поп. Дослідник зазначає, що дискурс пісень жанру рок спрямований на

реалізацію апелятивної функції, спрямованої на вербалізацію концептів поведінкової групи, особливо концепту «нонконформізм» [42].

У текстах рок-жанру популяризуються відповідні цінності представників молодіжної субкультури, такі як: спонтанність, природність; особиста свобода від відповідних умовностей, суспільних принципів і стереотипів; розрив поколінь. О. Шевченко стверджує, що основна функція репу – пояснювальна, тобто спрямована на розкриття таких суспільних понять, як расизм і влада.

У ліриці жанру реп простежується девальвація культурних цінностей конформістського суспільства. На думку науковиці, у дискурсі пісень естрадного жанру найчастіше репрезентовано кілька емоційних концептів, центральним серед яких є концепт «КОХАННЯ». Таким чином, у даному жанрі домінує емоційна функція [42].

Аналіз теоретичних наукових джерел щодо вивчення пісенного дискурсу засвідчує, що пісенний дискурс розглядається у лінгвістиці як багатоконпонентне явище з низкою особливостей, що втілюються в жанрових ознаках і функціональних засобах, за допомогою яких визначається головна мета. Досягається змістовність пісень – донести головну думку автора, емоційно вплинути на реципієнта, сформувати його соціальний статус і ціннісні орієнтири.

Якщо узагальнити результати наукових досліджень вітчизняних й зарубіжних вчених, то можна зазначити, що визначення понять «дискурс», «тест», «контекст» і сьогодні є дискусійним. Існують різні підходи до класифікації типів контексту, запропоновано відмінності між термінами «текст» і «дискурс», різні методи аналізу дискурсу.

Виявлено основні функції пісенного дискурсу – емоційну та конативну, референтну, поетичну, фатичну, етноконсолідаційну, самоідентифікаційну, які реалізуються у трьох основних жанрах: рок, реп й поп. Проведене дослідження теоретичних наукових джерел дозволило дійти висновку про відсутність єдиної універсальної моделі, яка б

дозволяла об'єктивно алгоритмізувати аналіз локальних смислів дискурсу пісні. Водночас метод критичного дискурсивного аналізу, запропонований Т. ван Дейком, дав змогу створити прийнятну для нашого дослідження схему аналізу пісенного дискурсу, яка включає ідентифікацію семантичних макроструктур, аналіз локальних значень і формування ідеологічної концепції [3].

Таким чином, дискурс англійськомовних пісень є поєднанням словесного тексту (написаним або усним) та музичного компоненту, є продуктом соціально та ситуативно зумовленого спілкування, перебуває під впливом нелінгвістичних параметрів ситуації спілкування. Жанр розуміється як історично-вишуканий, культурно обумовлений, впізнаваний набір постійних робочих моделей, конкретних за формою і змістом, орієнтованих на реалізацію певних функцій. Пісенний дискурс можна розділити на три пісенні жанри: рок, реп і поп. Тематична своєрідність пісенних творів може виступати як спосіб оновлення особливостей пісенного дискурсу і виступає одним із критеріїв виділення його жанрів.

2.2. Дослідження концепту «КОХАННЯ» та його основних компонентів

В історії кожної національної культури найважливішими завжди були й залишаються питання, які пов'язані з міжособистісними стосунками, такими як кохання і дружба. Аспекти й особливості таких відносин завжди викликають у людей збентеження. Феномен кохання й досі не до кінця вивчений.

Концепт кохання, вербалізований в англійській мові, визначається як певна абстрактна сутність, яка відтворює багатовіковий людський досвід у формі різноманітних уявлень про це почуття. Кохання як складне явище у різних сферах життя людини займає високе місце у багатьох дисциплінах

різного циклу, тому вивчення цього поняття є актуальним не тільки в лексикології або лінгвістиці, а й у філософії, етиці, соціології тощо.

Культура кохання в європейському просторі є, насамперед, вербальною культурою, тісно пов'язаною з її словесним вираженням. Є підстави вважати, що кохання розуміється як один із головних аспектів людського життя та визнається одним із першочергових факторів людських стосунків, що відображено у мовній концептуалізації [1].

Любов – це одна з форм емоцій, яка включає інтерес, прихильність і увагу до об'єкта. Тема кохання у створенні текстів не має певних вікових обмежень, тому ми бачимо її як у піснях для дорослих, так й у піснях для дітей. Кожна людина представляє любов по-різному. І вербалізація концепту КОХАННЯ в англійськомовних піснях виражена по-різному [1].

Ідеї про кохання представлені в англійськомовних піснях різними способами. Обійми, поцілунки й обмін є прикладами форм любові. Згідно з численними дослідженнями, поцілунки та обійми є найпростішими зворушливими діями для вираження «серця і почуттів». Їх вербалізація відображається в англійськомовному пісенному дискурсі..

Зображення любові у піснях для дорослих є ширшим, ніж у піснях для дітей. Деякі слова, які відображають поняття кохання у піснях для дорослих, прості, означають розуміння, турботу та віддачу. Любов представлена одним словом, що означає, що любов ототожнюється з джерелом життя. Любов – це «ліки», які можуть загоювати рани. Це означає, що любов може бути мотивацією. Кохання – це розуміння. Кохання подібне до «дихання», яке описує те, що коханий повинен робити. І, нарешті, кохання представлено словом «поділяти», що означає любити, радити один одному і ділити тягарі [1].

Виходячи з розрізнення мислення й мови як двох самостійних, але взаємопов'язаних явищ, у лінгвістиці традиційно виділяють дві моделі (образи) світу: концептуальну і мовну. Концептуальна картина світу містить інформацію, представлену в термінах, тоді як мовна модель

базується на знаннях, закріплених у семантичних категоріях й семантичних полях, які складаються зі слів та словосполучень. Світосприйняття мови характеризується побутовим, наївним відображенням дійсності, у чому протиріччя науковості та універсальності концептуального образу світу.

У науковій моделі поняття має чітке визначення, що дає досить чітке уявлення про те, що означає предмет або явище, а у свідомості середньостатистичної людини концепт об'єднує знання, поняття, асоціації, переживання/хвилювання, що супроводжують дане слово. По-перше, наївні поняття багатші за наукові у результаті більш широкого спектру властивостей спостережуваних об'єктів чи явищ, зафіксованих у них, й також тому, що вони відображають характеристики самих мовців [1].

Вивчаючи світову лінгвістичну сцену, вони зосереджуються переважно на лексично виражених концептах, визначаючи їх як багатовимірні ідеалізовані сутності або як одиниці розумового процесу, які закодовані у мові і являють собою результат категоризації світу. Досвід конкретної людини і всього людства, є носіями народної культурної пам'яті, яка поступово переходить від чуттєвого образу до розумового. Концепт КОХАННЯ, вербалізований засобами англійської мови – це ментальна сутність абстрактної природи, яка повертається у мовну свідомість, столітній досвід самоаналізу етносу у формі загальнолюдських і етноспецифічних уявлень про дане відчуття [1].

Лексичні, фразеологічні і паримічні сутності, так що концептуальний аналіз полягає в записі та інтерпретації їх значення.

Центром концепту КОХАННЯ в англійських піснях представлено лексемою «*love*», яка за словниковим визначенням має широкий семантичний діапазон і вживається для:

- вербалізації почуття кохання, сильного почуття симпатії до когось: *“Singing sweetly and completely songs of pleasure and love”* – *«Ніжно співайте пісні радості та любові всюди»* [27];
- для позначення коханого або коханої (об’єкта симпатії) у звертаннях *“Sally, love, Sally, love, Sally, love, said he. I’m afraid that your false heart will my ruin be [27]”* – *«Саллі, любове моя, повторював він. Боюсь твоє зрадливе серце стане моєю згубою»*;
- для позначення складових дієслова *“Me man John, what can the matter be, that I should love the lady fair, and she should not love me? – «Мій друг Джон, чому я чесний? Я люблю свою жінку, а вона не любить мене?»* [27].

Пісня – словесно-музичний вид мистецтва, який характеризується великою різноманітністю жанрів. Пісні поділяються на ліричні, патріотичні, сатиричні і релігійні. Жанр ліричної пісні є основним у сучасному етапі розвитку мистецтва. Ліричні пісні виражають побутову етику цінності, важливі для благополуччя і самооцінки людини. Пісня, особливо лірична, це творчість діяльність людей, у яких присутні усі їхні думки та хвилювання, їхнє ставлення до себе, до інших і до життя загалом.

Пісні, які описують страждання та радість є основним компонентом текстів пісенного дискурсу – ключовими. Такі пісні є багаточисленними, але всіх їх об’єднує одна спільна риса: вони включають найважливіші концепти, які є важливими для людини, тобто відображають її цінності.

Значну частину ліричних пісень складають пісні про кохання, які мають найбільший емоційний вплив на кожного, на всі соціальні верстви населення. *«Кохання не обмежується одним мізком»*, а відтак і дослідження конкретного прикладу висвітлює прояви кохання у сучасному англійськомовному пісенному матеріалі, загальне ставлення до кохання й його прояви у цілому поколінні [27].

Тому єдиного визначення кохання, як і єдиної класифікації цього поняття, немає. У різні часи дослідники пропонували різні тлумачення як самого поняття, так і варіанти предметної класифікації. На нашу думку, це відбувається саме через високу полісемічність поняття кохання та велику кількість синонімічних значень. Таким чином, у мовній сфері відбивається широкий спектр людських почуттів.

Узагальнений прототип кохання, семантична модель, побудована на основі аналізу уявлень про нього у формі наукової свідомості – в етико-психологічних дослідженнях і словниках, виглядає наступним чином. Кохання – почуття, викликане у суб'єкта переживанням центрального місця цінності об'єкта в його особистісній системі цінностей за умови, що вибір цього об'єкту та його індивідуалізація, унікальність не є раціонально мотивованими.

При цьому закоханий відчуває бажання прийняти об'єкт у свою «особисту сферу» або зберегти його, бажає йому добра і процвітання, готовий йти заради нього на жертви, піклуватися про нього, брати відповідальність за його благополуччя, життя, знаходить сенс свого існування і найвищий моральний закон у коханні. В еротичній любові лібідо – статевий потяг – супроводжується парою: симпатією та співчуттям. Кохання – почуття спонтанне, бажання «любові», добра і доброзичливості є невимушеними. Виникнення кохання пов'язане з красою об'єкта, напруженістю ситуації та наявністю суб'єкта відповідної емоції в «абетці почуттів» [32].

Кохання – це почуття, яке розвивається та вмирає, здатність людини любити залежить від ресурсів природи й віку. Закоханість супроводжується зміною поглядів людини на світ та коханого, а також депресивно-ейфоричними проявами. Любов сповнена антиномій: вона амбівалентна – містить момент ненависті до партнера, поряд із задоволенням приносить страждання, є результатом вільного вибору

об'єкта і крайності, залежності від нього. Кохання вважається найвищою насолодою, його суть полягає в гармонії, взаємодоповнюваності.

Його семантичне ядро становлять визначальні ознаки, пов'язані з цінністю («добро»): сама ознака «цінність» ототожнює кохання з аксіологічно-оцінною сферою емоцій, позитивний знак цієї цінності протиставляє любов ненависті та байдужості, де центральне місце значення полягає в особистісній системі цінностей суб'єкта; вмотивований вибір об'єкта, індивідуалізований об'єкт відокремлюють любов від інших форм позитивного емоційного ставлення.

Найближчі семантичні ознаки КОХАННЯ опосередковано пов'язані з основними ознаками – вони є похідними від них – і в більшості випадків є своєрідною реакцією суб'єкта на центральне значення цінності об'єкта: готовність до жертви заради збереження любові до об'єкта в його сфері життя, доброзичливість, турбота про нього, відповідальність за збереження любові, стосунки, наполегливість, самовідданість – все те, що створює для людини відчуття буття. Всі інші ознаки енциклопедичні і стосуються передусім умов виникнення і розвитку цього почуття: напруга, динаміка, алфавітність, винахідливість, «оптичний зсув», соматика тощо.

Щодо гносеології, то найважливішими є «теорії середнього рівня», які дають змогу систематизувати її основні поняття, але для «концептології кохання» теоретичні узагальнення, очевидно, матимуть особливе значення, що дозволяє оцінити специфіку світоглядної свідомості. Ці узагальнення характеризуються певним ступенем абстрактності, що дає змогу «піднятися» над окремими семантичними ознаками, водночас є достатньо конкретними для виявлення принципів, на яких базується формування певного семантичного блоку.

На відміну від інших понять, наприклад щастя, любов не може бути охарактеризована суттєвими ознаками, які відносяться до конкретних причин виникнення цього почуття. Відсутність раціональних («егоїстичних») причин кохання закладена у визначенні цього почуття.

Ознакою, яка дає змогу відрізнити кохання від простих «добрих стосунків» і від дружби, є невмотивований вибір об'єкта, його безпричинність, вимушеність: не можна вибирати, кого любити, а кого ні. Ознаками, яка дозволяють відокремити еротичну любов від чуттєвого потягу є індивідуалізація, незамінність, індивідуальність об'єкта вибору. Звичайно, еротична любов відрізняється від дружби наявністю сексуального моменту, який певною мірою супроводжується благодійним моментом: «Людина, запалена чуттєвістю, відчуває хоча б миттєву прихильність до об'єкта своєї пристрасті». Специфіка дискурсу пісень виявляється в тому, що предметом зображення часто є конфлікти, безпосередньо пов'язані зі стосунками двох статей, тому є вираженням еротичного кохання чоловіка до жінки та навпаки.

Отже, сукупність ознак визначення концепту КОХАННЯ складається з інтегральної ознаки цінності та відмінних ознак «позитивності» та «центральної», які у випадку любовно-міжособистісних почуттів доповнюються «невмотивованим вибором» об'єкту та «індивідуалізованим об'єктом». Інші ознаки концепту КОХАННЯ не є визначеннями: вони надлишкові і складають енциклопедичну частину семантичного складу цього поняття.

У концептуальній «формулі кохання» як міжособистісного почуття виділяються такі семантичні блоки, пов'язані з похідними відносинами, як наприклад:

- 1) дезидеративний, діахронічний, початковий, що включає прагнення прийняти об'єкт у свою особистісну сферу та бажання зберегти його в ньому;
- 2) благодійність, що впливає з бажання зберегти об'єкт;
- 3) оціннісно-аксіологічний, зумовлений потягом до об'єкта кохання як до товару, цінності;

4) оціннісно-гносеологічна, що стосується інтересу, цікаво-теоретична оцінка об'єкта кохання як вияву «надзвичайного інтересу і розуміння»;

5) афективні, похідні від усіх попередніх, включаючи всі види емоційних проявів, що супроводжують любовний потяг [6].

До трьох значень лексеми «любов» у словнику утворено метонімічним перенесенням «зразка кохання» як міжособистісного почуття, зокрема коханий (об'єкт кохання), коханий (об'єкт кохання), стосунки між ними та відповідні переживання (почуття кохання) [1].

Ми дослідили пісні, основним поняттям яких є «кохання» оскільки це поняття має найвищий номінатив щільність і хвилювання у жанрі ліричної пісні, бо кохання є завжди актуальною темою. Розбираючи пісню про кохання, слід уточнити, що відомий філософ й психолог Еріх Фромм виділив такі види любові: братська любов, материнська любов, еротична любов, самолюбство і любов до Бога.

Загалом у пісенному дискурсі представлені всі перераховані типи кохання, кожний з яких має свій тематичний жанр. Коли мова заходить про материнську любов, ми часто зустрічаємо її у творчості, на сучасній сцені, а також відображено у колискових піснях, в основу патріотичних пісень часто покладено материнську любов, бо любов до Батьківщини і до матері іноді зливаються у підсвідомість.

Братська любов найчастіше оспівується у патріотичних піснях, а якщо говорити про сучасну поп-музику, то нових жанр пісні, у якому пріоритетними є братерські узи – це реп. Звичайно, є винятки з цього правила і братська любов відображена у багатьох інших жанрах пісень сучасності. Отже, ми можемо стверджує, що братська любов у піснях символізує сильну дружбу, частіше чоловічу, ніж жіночу. Наприклад, пісня *“He ain't heavy, he's my brother”* (Він не тяжкий, він – мій брат) виконавця Gotthard [47].

На прикладі цієї пісні ми бачимо, що братнє кохання, як і кохання взагалі, є сильним мотивуючим фактором, який дозволяє не здаватися перед лицем труднощів й випробувань. Головний герой пісні несе на собі важку ношу, але це зовсім не тіло людини, його брата, а вантаж смутку, що наповнює його невимовною тугою та жалістю до всього людству, нездатному відчутти радість любові один до одного.

На шляху його зустрічають різні перешкоди, такі як: “*A long road with the many winding turns, that lead us to who knows where*” (Дорога довга, з багатьма звивистими поворотами, що ведуть нас, хто знає куди), але наш герой не збирається здаватися та згортати на півдорозі. Він сповнений рішучості дістатися туди, де вони зможуть знайти спокій: “*We’ll get there*” (Ми дістанемося туди). І хоча з цієї дороги не повернути, він не кине своєї ноши, адже вона зовсім не важка: “*And the load does not weigh me down at all, he ain’t heavy, he is my brother*” (І вантаж зовсім мене не обтяжує, він не важкий, він – мій брат).

Взагалі сам текст пісні є невеликою розповіддю головного героя, адже не дарма вона каже, що поки він у дорозі, то чому б і не поділитися своїми думками зі слухачем: “*While we are on our way to there, why not share?*” (Поки ми на шляху туди, чому б не поділитися?). Думки героя часом плутані, але щоразу він повертається до того, що він повинен зробити все для свого брата, адже це людина, яку він любить, про чие благополуччя піклується, людина, яка відповідає йому взаємністю, так як не хотів би обтяжувати її турботою про себе. Саме тому виконавець щоразу у приспіві повторює, що “*He ain’t heavy, he’s my brother*” (Він не важкий, він – мій брат). Подібна самовідданість є властивою любові будь-якого роду, так і братської [1].

Після аналізу основних тенденцій сучасної естради пісні, ми можемо виявити, що більшість ліричних пісень насправді служить еротичній любові, тобто любові до протилежної статі. Найважливіший компонент пісенного типу – емоційність, так тлумачаться почуття і переживання,

сприйняття конкретної пісні слухачем. Розглянемо пісню виконавиці Інгрід Майклсон “*Incredible Love*” (Неймовірне кохання) [48].

Йдеться у разі йде про змішані почуття виконавиці до її коханого. За допомогою такого стилістичного прийому, як градація, автор передає всю силу його почуття, яке спочатку заповнює, потім переповнює, не в змозі стримувати всі емоції всередині, та нарешті вбиває.

Синонімічний ряд дієслів “*fill – spill – kill*” (заповнювати – виплескувати – вбити) немов описує три стадії окремо взятого прикладу любові. Слід додати, що тут лексема «*love*» несе у собі негативні конотації. Крім того, саме поняття кохання тут матеріалізовано, що можна укласти виходячи з використання автором іменника «*love*» замість дієслова. Таким чином, іменник «*кохання*» відірвано від людини, перетворене на богиню, на ідола.

На прикладі розглянутих пісень можна зробити висновок, що сама концепт «кохання» впливає на всі сфери суспільного життя, присутня у релігії, мистецтві, впливає на стосунки особи в сім'ї та поза нею. Проте в сучасному світі прояви любові як соціального явища видаються дуже неоднозначними: кохання – це випробування на витривалість. З одного боку, кохання – Божий дар, який додає людині сили, змушує вірити в себе і в нього, вона не одна у цьому великому світі, але любов, з іншого боку, вона поглинає і засліплює людину, веде до самознищення і повільно вбиває

2.3. Концепт “КОХАННЯ” в англійськомовних піснях, його ознаки та засоби вербалізації

Поняття терміна концепт давно відоме у філософській, психологічній, лінгвістичній та літературній парадигмах. Слід, однак, зазначити, що в останні 10-11 років (з моменту створення відомої праці Д. Ліхачева. Це поняття переживає період оновлення, повертаючись із

пасивного запасу наукової термінології, а паралельно відбувається процес переоцінки.

Визначення цього терміна в рамках філософської теорії пізнання і відображення дійсності варіюється в наступному діапазоні: від широкого (складні психічні утворення – мислення, знання, віра, розум – зрозумілі на широкому онтологічному тлі речей, що складають навколишній світ і досвід самої людини) до дещо звужених (значення, з якими людина діє в процесі скорочення чи інтерналізації, знання про навколишній світ, що зберігається у квантовій формі – наприклад, життя, смерть). Власне, філософська традиція, як і раніше, тлумачить концепт як скорочене знання про світ людини, як частину світогляду, концептуальної картини світу, яка у разі визначення об'єктивується як мовна.

Суттєвим аспектом дослідження концептів є їхня топологія: визначення та функціонування цих ментальних утворень в основних сферах суспільної свідомості: науковій, побутовій/лінгвістичній, релігійній тощо. За обсягом концепти поділяються на художні, побутові та наукові. Концептуально-ціннісні компоненти формують архітектуру концептів як компонентів національної наукової сцени; художньо-побутові поняття мають також образно-смісловий компонент.

Тема кохання в дискурсі англомовних пісень є особливим пластом, що втілює лінгвокультурну сцену етнічного світу. У результаті аналізу матеріалу англомовних пісень виявлено, що термін LOVE найчастіше представлений у піснях сучасного ліричного жанру, які припадають на 20-21 ст. Причина в першу чергу поширення масової культури. Пісенний світ яскраво відображає, з одного боку, загальнолюдські, а з іншого — специфічні елементи уявлень людини про світ.

Тож лінгвокультурно-емоційний концепт КОХАННЯ, який ми вивчаємо і який вербалізований у пісенному дискурсі 21 століття за допомогою сучасної англійської мови, можна визначити як абстрактну ментальну одиницю, яка відтворює себе у мовній свідомості.

інтроспективне переживання етнічності у вигляді універсальних і етноспецифічних репрезентацій цього почуття.

Тема кохання, яка здається універсальною, виражена в більшості проаналізованих нами англійських пісенних текстів ХХІ століття емоційно і різнобічно.

Мовним ядром номінативного поля культурно-емоційного концепту КОХАННЯ є пряма номінація «любов». Остаточний аналіз концепту показує, що його семантичний простір може містити наступні ознаки:

- 1) сильне почуття глибокої прихильності до кого-небудь, особливо до члена вашої родини або друга;
- 2) сильне почуття прихильності до кого-небудь, до якого ви відчуваєте сексуальний потяг;
- 3) сильне відчуття насолоди від того, що вам щось дає;
- 4) слово, що вживається як дружня назва звертання до когось.

Також ядро концепту КОХАННЯ представлено розгалуженою парадигмою синонімів для понятійних іменників, а саме: *feeling, devotion, passion, loyalty, enjoyment, pleasure, freedom, affection, liking* та багато інших.

Основну область лінгвокультурного емоційного концепту КОХАННЯ складають напівлінгвістичні похідні концепту номена, зокрема:

- ім'я коханого,
- дієслово «любити»;
- прикметники «коханий, милий, любий»;
- прислівник «любовно»,
- дериваційна парадигма синонімічного ряду терміна номен.

Розглянемо бачення кохання у межах окремих тематичних груп пісенного поп-матеріалу англійськомовних виконавців.

Так, тематична група «Любов / Зцілення» репрезентує розуміння кохання як ліків від усіх бід. Автор не знає, як це хворіти, перебуваючи поруч із коханою людиною. Ліричний герой відчуває, що тільки вона можевилікувати цю хворобу, і прагне побачити її, коли їй погано. Кохання тут розуміється не тільки як лікування тіла, а й, наприклад, як спасіння душі (Lady Gaga “The Cure”):

If I can't find the cure/.../
 Promise I'll always be there
 Promise I'll be the cure.

У наступному прикладі ліричний герой відчуває абсолютне щастя, він чистий і вільний, а найщасливішими днями свого життя вважає дні, проведені з коханою. Тепер він не розуміє злих, але сам ніколи не розчаровувався, наприклад, у пісні Yani “Love Is All”:

It was raining in my heart
 Falling deep inside of me /.../
 Love is all, love is all
 Love will keep me believing.

В очах ліричного героя іншої пісні здається, що кохання змінило весь світ, все відбувається як у кіно, і немає іншого шляху, крім нескінченного шляху кохання (Sun Say “Love Manifest”):

Don't need anything, there's your freedom.
 There's no hate, no, we stand by the exit. /.../
 There's no hate, there no limit to love.

Як бачимо, з проаналізованих текстів естрадних пісень індивідуальне сприйняття почуття кохання, а отже, й світосприйняття автора конкретної пісні проявляється специфічним і своєрідним добором лексичних засобів, представлених мовним і культурно-емоційним концептом КОХАННЯ. Як бачимо, для когось кохання – це складна емоція, яка несе лише біль, страждання та розчарування, для іншого – радість та щастя, здатність відчувати та розуміти думки коханої людини, здатність стати єдиним

цілим. Тобто до матеріалу англійськомовних пісенних текстів дискурсу ХХІ ст. ми проаналізували лінгвокультурно-емоційний концепт КОХАННЯ, що дозволило доповнити поле цього концепту, характерне для англійськомовної лінгвокультури ХХІ століття.

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі розвитку мовознавства досить велику увагу приділено проблемі дослідження дискурсу пісень. Дослідження пісенного дискурсу займають важливе місце в галузі лінгвістики, в науці не так давно, з кінця 20 ст.

Пісенний дискурс – зібрання характерних пісенних текстів, що мають певні спільні риси, що їх пов'язують, – тематичні, лексичні та синтаксичні. Загалом йдеться про феномен пісенного дискурсу як мистецького явище. Дискурс пісень окреслюється як спосіб розуміння певного змісту.

Кохання – надзвичайно складне явище. Психічне та емоційне життя людини є позитивним і дуже важливим відчуттям, яке є у кожної людини. Існує багато загальноживаних тлумачень концепту «КОХАННЯ». Кожна людина пояснює і розуміє це по-своєму, але розуміння, визначення і ідеї людства схожі в тому сенсі, що ніщо не може існувати без любові, яка оточує нас всюди.

Було вивчено різні лінгвістичні засоби, що представляють концепт «КОХАННЯ» англійською мовою, визначено основні компоненти концепту.

В останні десятиліття збільшився лінгвістичний інтерес до вивчення понять, представлених різними номінованими емоціями.

Визначено основні компоненти концепту «КОХАННЯ», проаналізовано вираження концепту в психологічних текстах, описано подвійність як концептуальну ознаку кохання. Розглядаються словесні уявлення про внутрішній світ людини, яка є носієм певної культури.

Лінгвокультурний емоційний концепт «КОХАННЯ» досить точно відображає антропоцентризм сучасної науки і світогляду, оскільки сама глобалізація визначається як незворотній процес зростання антропоцентричного фактору розвитку світової культури.

Проаналізувавши тексти пісень англійськомовних виконавців, ми дійшли висновку, що тексти пісень містять концепцію КОХАННЯ. Англійські пісні мають досить складну структуру.

У текстах проаналізованих пісень присутні вислови та позначення не тільки самого почуття, а й предмета, якому призначене це відчуття, використовуючи фрази, які є частиною лексеми «кохання». Для найменування людини, яка симпатизує використовуються такі лексеми “love” “lover”, “baby”, а також власні імена і прикметники різного ступеня порівняння.

Проведене дослідження дає підстави для сучасних висновків, що значення концепту «КОХАННЯ» багато в чому залежить від соціально-економічних, культурно-історичних умов сучасного суспільства, яке впливає на свідомість і поведінку людей.

Концепт «КОХАННЯ» досліджувалося безпосередньо з лінгвістичного боку також й тому, що культура кохання в європейському просторі є, насамперед, вербальною культурою, тісно пов'язаною з її словесним вираженням. Є підстави вважати, що кохання розуміється як один із головних аспектів людського життя і визнається одним із першочергових факторів людських стосунків, що відображено у мовній концептуалізації.

У дискурсі ХХІ століття кохання все більше асоціюється не тільки як «велике світле почуття» або бажання провести залишок життя з коханою людиною, але і як маніпуляція відповідно до потреб певної людини. Слід також відзначити, що концепт «КОХАННЯ» включає повагу, толерантність, прийняття іншої людини як окремої неповторної особистості з усіма її особливостями, недоліками та перевагами. Також зараз концепт «КОХАННЯ» змінює концепцію любові, яка складається з партнерської пристрасті та фінансового достатку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агалакова Т. Б., Бакіна О. В. Концепт «любов» в англомовному просторі. Режим доступу : http://englishschool12.ru/publ/interesno_kazhdomu/interesno_kazhdomu/koncept_ljubov_v_anglijskom_jazykovom_prostranstve/57-1-0-4119
2. Аскольдов А. С. Концепт и слово // От теории словесности к структуре текста. Антология. К. : Academia, 1997. С. 267–279.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручн. 2-ге вид., доп. К. : ВЦ Академія, 2009. 376 с.
4. Безугла Л. Р. Вербалізація імпліцитних смислів у німецькомовному діалогічному дискурсі : монографія. Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. 332 с.
5. Борботько В. Г. Элементы теории дискурса. К., 1981. 113 с.
6. Брудный А. А. Психологическая герменевтика. М. : Лабиринт, 1998. 336 с.
7. Ван Дейк Т. А. К определению дискурса. Л. : Сэйдж паблікэйшнс, 1998. 384 с.
8. Ван Дейк Т. А. Язык. Познание. Коммуникация. М. : Прогресс, 1989. 310 с.
9. Воркачов С. Г. Концепт як «парасольковий термін» // Мова, свідомість, комунікація. Вип. 24. 2003. С. 4-12.
10. Гийому Ж., Мальдидье Д. О новых приемах интерпретации или проблема смысла с точки зрения анализа дискурса // Квадратура смысла. М. : Прогресс, 1999. С. 124–136.
11. Демьянков В. З. Доминирующие лингвистические теории в конце XX века // Язык и наука конца XX века. М. : Ин-т языкозн. РАН, 1995. С. 239–320.

12. Діденко І. А. Дослідження поняття дискурсу у сучасній лінгвістиці. Житомир. ЖДУ ім. І. Франка. (дата останнього доступу: 09.10.2022). URL : <https://naukam.triada.in.ua/index.php/konferentsiji/54-dvadtsyat-chetverta-vseukrajinska-praktichno-piznavalna-internet-konferentsiya/605-doslidzhennya-ponyattya-diskursu-u-suchasnij-lingvistitsi>
13. Дуняшева Л. Г. Концепт «СВОБОДА» в афроамериканском песенном дискурсе // Гуманитар. науки. 2011. Т. 153. С. 158 – 167.
14. Дуняшева Л. Г. Песенный дискурс как объект изучения лингвокультурологии // Актуальные проблемы романских языков и соврем. методики их преподав. : мат-лы междунар. науч.-практ. конф., К., 2015. С. 190 – 197.
15. Жаботинская С. А. Концептуальный анализ: типы фреймов // Вісник Черкаськ. ун-ту. Сер. : Філол. науки. Вип. 11. 1999. С. 12 – 25.
16. Звонська Л. Л., Корольова Н. В., Лазер-Паньків О. В. Концепт. К. : ВПЦ «Київський університет», 2017. 552 с.
17. Карасик В. И. Религиозный дискурс // Языковая личность : проблемы лингвокультурологии и функциональной семантики : сб. науч. тр. В. : Перемена, 1999. С. 5 – 19.
18. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. М. : Гнозис, 2004. 390 с. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/7847/1/43.pdf>
19. Кассен Б., Сігов К. Conceptus – концепт, поняття. Європейський словник філософії. Лексикон неперекладностей. К. : Дух і літера, 2009. Т. 1. С. 279-283.
20. Когнітивна лінгвістика (дата останнього доступу: 09.10.2022). URL: <https://www.wiki.uk-ua.nina.az%D0%9A%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D0%B%D1%96%D0%BD%D0%B3%D0%B2%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.html>

21. Концепт як основне поняття когнітивної лінгвістики (дата останнього доступу: 09.10.2022). URL : <http://romanenkoirka.blogspot.com/2013/12/12.html>
22. Крик Д. Концепт / год. ред. В. І. Шинкарук. К. : Ін-т філос. ім. Г. Сковороди НАН України : Абрис, 2002. 742. с. (дата останнього доступу: 09.10.2022) URL : <https://www.wiki.uk-ua.nina.az/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%82.html>
23. Кубрякова Е. С. Концепт. Концептуализация. Краткий словарь когнитивных терминов. М. : Филол. ф-т МГУ, 1996. С. 90-94. (дата останнього доступу: 09.10.2022). URL: http://eprints.zu.edu.ua/4089/1/Vip_49_32.pdf
24. Кубрякова Е. С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX в. (опыт парадигмального анализа) // Язык и наука конца XX в. М., 1995. С. 144 – 238.
25. Кубрякова Е., Демьяненко В., Панкрац Ю., Лузина Л. Краткий словарь когнитивных терминов. М. : МГУ, 1997. 245 с.
26. Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем // Теория метафоры. М. : Прогресс, 1990. С. 387-415.
27. Науковий вісник Східноєвропейського нац. університету імені Лесі Українки (дата останнього доступу: 09.10.2022). <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/7847/1/43.pdf>
28. Николаева Т. М. Краткий словарь терминов лингвистики. М. : Прогресс, 1978. 480 с.
29. Орлов Г. А. Современная английская речь. М. : Высш. шк., 1991. 240 с.
30. Полюжин М. Типология и основные функции концептов // Науковий вісник вісник Східно-європ. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія : Філол. науки. Мов-тво. Луцьк, 2015. № 4. С. 86 – 87.

31. Полюжин М. Типологія й аналіз концептів // Іноземна філологія. Вип. 121. 2009. С. 80 – 89.
32. Попова З. Д., Стернин И. А. Очерки по когнитивной лингвистике. В. : Истоки, 2002. 192 с.
33. Попова З., Стернин И. Язык и национальное и национальное сознание. В., 2002. 151 с.
34. Селіванова О. Сучасні лінгвістичні напрями і проблеми. Полтавіа, 2008. 713 с.
35. Степанов Ю. С. Альтернативний мир, дискурс, факт и принцип причинности // Язык и наука конца XX в. : сб. ст. / под ред. Ю. С. Степанова. М. : РГГУ, 1995. С. 35 – 73.
36. Стернин И. А. Методика исследования структуры концепта // Методологические проблемы когнит. лингвистики. В., 2001. С. 58 – 65.
37. Филлмор Ч. Фреймы и семантика понимания : перевод с англ. // Новое в заруб. лингвистике. М. : Прогресс, 1988. Вып. 23. С. 52 – 92.
38. Французова К. С. Корпоративний лексикон як об'єкт перекладу (на матеріалі корпоративних бізнес-тренінгів, слоганів і презентацій). Автореф. дис. ... канд. філол.наук / Херсонськ. держ. ун-т. Херсон. 2011. 20 с.
39. Французова К. С. Лінгвоконцепт КОРПОРАТИВНІСТЬ-КОРПОРАЦІЯ у перекладі: методологічний аспект // Наук. вісник Херс. держ. ун-ту. Серія : Лінгвістика : зб. наук. праць. Херсон : Вид-во ХДУ, 2016. №26. С. 131 – 136.
40. Французова К. С. Лінгвоконцепт КОРПОРАТИВНІСТЬ-КОРПОРАЦІЯ у перекладі текстів корпоративного дискурсу // Вісник Луганськ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Серія : Філол. науки : наук. вид. / ред. Курило В. Луганськ : Вид-во ДЗ ЛНУ ім. Т. Шевченка. 2013. №9(268). Част.1. С. 105 – 110.

41. Французова К. С. Лінгвоконцепт КОРПОРАТИВНІСТЬ-КОРПОРАЦІЯ: перекладознавчий аспект // Наук. вісник Херс. держ. ун-ту. Серія : Лінгвістика : зб. наук. праць. Херсон : Вид-во ХДУ, 2011. Вип. 14. С. 318 – 321.
42. Шевченко О. В. Тематическое своеобразие песенных текстов как способ реализации функции жанров песенного дискурса. СПб., 2007. №115. С. 242 – 249.
43. Fauconnier G., Turner M. The way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities. N. Y. : Basic Books, 2002. 464 p.
44. Frantsuzova K. Translation Peculiarities of Corporative Lexicon // Міжкульт. комунікація у наук. і освітньому просторі : мат-ли І-ої Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28-29 квітня 2020р.) / за заг. ред. Домброван Т.І. Одеса, 2020. С. 189 – 191.
45. Garanenko A. M. Features of Verbalization of the Concept of LOVE in Modern English Song Lyrics. The XI International Scientific and Practical Conference “Modern Aspects of Science and Practice”, November 30 – December 03, 2021. Melbourne. Australia. P. 434–435.
46. Garanenko A.M Approaches to the Study of the Concept, Its Types and Classification // Магістерські студії. Альманах. Вип. 22. Херсон. ХДУ, 2022. С.29-30.
47. Gotthard. He ain't heavy, he's my brother". URL : https://lyrsense.com/hollies_the/he_aint_heavy_hes_my_brother
48. Incredible love. URL : <https://www.azlyrics.com/lyrics/ingridmichaelson/incrediblelove.html>
49. Lakoff G. The Contemporary Theory of Metaphor // Metaphor and Thought. Cambridge, 1993. 245 p.
50. Lakoff G. Women, Fire and Dangerous Things. What categories Reveal About the Mind. Chicago, 1987. 631 p.
51. Langacker R. Foundations of Cognitive Grammar : in 2 vol. Stanford : Stanford University Press, 1987. Vol. 1. 516 p.

52. Wierzbicka A. *Lexicography and Conceptual Analysis*. Ann Arbor : Karoma Publishers Inc., 1985. 225 p.